



Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/29146-1
Saksbehandler Helene Hostad Tønnessen

Utvalg	Møtedato
Hovedutvalg for næring, kultur og miljø	25.09.2025

Revisjon av tilskuddsordninger og etablering av festivalordning

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Hovedutvalget for næring, kultur og miljø vedtar reviderte retningslinjer for «Tilskudd til kulturtiltak», med virkning fra 2026.
2. Hovedutvalget vedtar etablering av en egen tilskuddsordning for festivaler, med virkning fra 2026. Retningslinjene for ordningen vedtas som foreslått.
3. Hovedutvalget vedtar at «Tilskudd til amatørteater» (gjeldende ramme kr 400 000) slås sammen med «Regionalt kulturfond – Kultursamarbeid».

Vedlegg

Reviderte retningslinjer for Tilskudd til kulturtiltak
Gjeldende retningslinjer for Tilskudd til kulturtiltak
Retningslinjer for Tilskudd til festivaler
Gjeldende retningslinjer for Tilskudd til amatørteater

Sammendrag

Agder fylkeskommune forvalter en rekke ulike tilskuddsordninger som samlet utgjør et viktig virkemiddel for å nå hovedmålet i Regionplan Agder 2030.

For å sikre at ordningene er relevante, målrettede og effektive, er det gjennomført en helhetlig gjennomgang av alle tilskuddsordninger. Gjennomgangen har særlig tatt hensyn til ny, felles mal for tilskuddsordninger og den nye nasjonale støtteordningen Regionalt kulturfond. Målet med gjennomgangen har vært å:

- Forenkle og tydeliggjøre eksisterende ordninger
- Unngå overlapp og sikre målrettet bruk av midlene
- Øke brukervennligheten for søkere

På bakgrunn av dette foreslås følgende grep for å styrke tilskuddsforvaltningen:

- Revisjon og justering av ordningen «Tilskudd til kulturtiltak» mot det profesjonelle kunst- og kulturfeltet
- Etablering av egen tilskuddsordning for festivaler.
- «Tilskudd til amatørteater» slås sammen med Regionalt kulturfond – Kultursamarbeid.

Saksopplysninger

Agder fylkeskommune forvalter en rekke ulike tilskuddsordninger. Disse er både hver for seg og samlet sett et virkemiddel for å nå hovedmålet i Regionplan Agder 2030. «Å utvikle Agder til en miljømessig, sosialt og økonomisk bærekraftig region i 2030 - et attraktivt lavutslippssamfunn med gode levekår.»

Frie, søkbare midler er avgjørende for å sikre mangfold, tilgjengelighet og skaperkraft i det regionale kulturlivet.

For å sikre at tilskuddsordningene er relevante, målrettede og effektive over tid, er det nødvendig med jevnlige revisjoner. Dette bidrar til å justere ordningene i tråd med nye behov, endrede politiske prioriteringer og nye nasjonale rammevilkår.

I møte i hovedutvalg for næring, kultur og miljø 21.11.2024 (sak 70/2024) ble det vedtatt en ny, felles mal for retningslinjer for tilskuddsordninger. Målet er å gjøre tilskuddsordningene mer ensartet i hvordan de kommuniseres ut til søkere, hvordan de saksbehandles administrativt, og hvordan de forstås og håndteres på politisk nivå. Dette legger til rette for en mer effektiv, forutsigbar og rettferdig tilskuddsforvaltning.

I tillegg har lanseringen av den nasjonale støtteordningen Regionalt kulturfond aktualisert behovet for å oppdatere og justere fylkeskommunens egne tilskuddsordninger. Det er viktig at Agder fylkeskommune lykkes i samspillet mellom egne midler og nasjonale støtteordninger – slik at ressursene samlet sett brukes best mulig.

På bakgrunn av gjennomgangen som er gjort, foreslås det å gjennomføre flere grep for å styrke tilskuddsforvaltningen til Agder fylkeskommune.

Revidering av retningslinjer for tilskudd til kulturtiltak

Tilskuddsordningen «Tilskudd til kulturtiltak» videreføres, men retningslinjene revideres i tråd med den nye malen for tilskuddsordninger. Retningslinjene for ordningen ble sist revidert og vedtatt av Hovedutvalg for kultur, folkehelse og frivillighet 12.02.2020 (sak 5/2020).

Formålet med ordningen er at:

«Tilskuddsordningen skal stimulere til vekst og utvikling i det profesjonelle kunst- og kulturfeltet i Agder og bidra til å skape kunst og kulturtilbud av høy kvalitet for Agders innbyggere. Tilskuddsordningen skal også støtte opp om Regionplan Agders hovedmål for kultur.»

Foreslåtte endringer:

- To faste søknadsfrister innføres årlig: 10. februar og 10. september.
- Det blir mulig å søke om tilskudd på inntil 300 000 kroner per prosjekt eller tiltak.
- Ordningen rettes mot det profesjonelle kunst- og kulturfeltet, i motsetning til tidligere praksis der også frivillige kulturaktører i varierende grad kunne søke og få støtte.

Det foreslås samtidig enkelte innholdsmessige endringer i ordningen.

Den tidligere uklare avgrensningen mellom profesjonelle og frivillige aktører har skapt usikkerhet for både søkere og saksbehandling. Det er derfor behov for tydeligere kriterier og opprydning.

Tilskuddsordning for festivaler

Det foreslås etablert egen tilskuddsordning for festivaler, med én fast årlig søknadsfrist: 10. februar. Det kan søkes om støtte på inntil 300 000 kroner. Til nå har slike tilskudd blitt håndtert gjennom ordningen «Tilskudd til kulturtiltak».

Formålet med ordningen er:

«Tilskuddsordningen skal støtte og stimulere til utvikling og profesjonalisering av festivalfeltet i Agder. Målet er å legge til rette for et mangfold av festivaler med høyt kunstnerisk nivå, samt bidra til kunst- og kulturtilbud av høy kvalitet for innbyggerne i Agder. Ordningen skal også støtte opp under Regionplan Agders hovedmål for kultur.»

Ordningen viderefører dagens praksis med både ettårig og flerårig støtte, men skal tydeliggjøre hvilke muligheter og krav som gjelder. Retningslinjene gir en klarere definisjon av hva som regnes som en "festival", og hvilke typer tiltak som omfattes av ordningen.

Retningslinjene vektlegger blant annet at festivaler som mottar støtte skal:

- ha kunstnerisk kvalitet og egenart
- ha regional verdi

Omdisponering av Tilskudd til amatørteater

Det foreslås at ordningen «Tilskudd til amatørteater» slås sammen med tilskuddsordningen Regionalt kulturfond – Kultursamarbeid.

«Tilskudd til amatørteater» (kr 400 000) er en mindre ordning som det over tid har vært et ønske om å innlemme i en større og mer helhetlig tilskuddsordning for det frivillige kulturfeltet.

Med opprettelsen av Regionalt kulturfond «Kultursamarbeid» er det nå naturlig å samle alle sjangre og aktører innen frivillig kultur under denne ordningen.

I tillegg kan det frivillige kulturfeltet søke støtte gjennom ordningen «Tilskudd til styrking av frivillig aktivitet og deltakelse», som har som mål å øke deltakelsen i frivillig sektor for å bedre levekårene i regionen.

Tilskuddsordningene for barne- og ungdomsorganisasjoner, og det frivillige musikklivet for barn og unge, som i dag forvaltes av henholdsvis Agder musikkråd og Barne- og ungdomsrådet i Agder, videreføres som er.

Vurderinger

Revidering av retningslinjer for «Tilskudd til kulturtiltak»:

Justering av ordningen mot det profesjonelle kunst- og kulturfeltet gir mulighet for bedre tilpassede søknads- og rapporteringskrav. Et tydeligere skille mellom profesjonelle og frivillige aktører vil også bidra til en mer rettferdig fordeling av midlene. I dagens felles ordning er det risiko for at profesjonelle aktører, som ofte har større gjennomslagskraft og ressurser, utkonkurrerer frivillige lag og foreninger.

Separate ordninger for ulike målgrupper gir et bedre grunnlag for målrettet styring, oppfølging og evaluering av tilskuddene.

Det frivillige kulturfeltet henvises til å søke støtte gjennom den nyopprettede ordningen Kultursamarbeid under Regionalt kulturfond. Denne ordningen er innrettet mot det frivillige kulturfeltet og har som mål å forsterke lokal og regional kulturfrivillighet og styrke samspillet mellom det profesjonelle og det frivillige kulturliv.

Innføring av to årlige søknadsfrister vil gjøre ordningen mer fleksibel, øke tilgjengeligheten og gi flere kulturaktører mulighet til å søke. Det vil samtidig bidra til større forutsigbarhet både for søkere og forvaltning.

Tilskudd til festivaler:

Etablering av en egen tilskuddsordning for festivaler vil gi tydelige og mer relevante retningslinjer for festivalfeltet. Det legger til rette for en mer målrettet dialog mellom fylkeskommunen og festivalaktørene, og kan bidra til økt kvalitet i både søknadsbehandling og tildeling.

En egen ordning vil synliggjøre fylkeskommunens samlede støtte til festivaler på en bedre måte, og gi beslutningstakere oversikt over bredden og verdien av dette feltet.

Omdisponering av Tilskudd til amatørteater:

En sammenslåing av ordningen «Tilskudd til amatørteater» med tilskuddsordningen Regionalt kulturfond – Kultursamarbeid, vil gi en mer effektiv ressursbruk og større fleksibilitet for søkerne. Det legger også til rette for likebehandling på tvers av kultursjangre og gir en mer helhetlig og forenklet forvaltning.

Regionplan Agder 2030

Tilskuddsordningene omtalt i denne saken skal særlig bidra til å nå følgende delmål under satsingsområdet Kultur:

- 5.2. Tettheten av kunstnere og kulturarbeidere er den høyeste i landet utenfor Oslo
- 5.5. Alle innbyggere har tilgang på gode arenaer for kultur, idrett og fysisk aktivitet i nærmiljøet, der de kan oppleve et bredt spekter av tilbud, fellesskap og aktivitet.
- 5.6 Agder har en sterk, selvstendig og mangfoldig frivillighet.

De foreslåtte endringene i tilskuddsordningene skal bidra til å styrke de strukturelle rammebetingelsene for kunstnere, arrangører og frivillige kulturaktører i hele regionen.

Økonomiske konsekvenser

Endringene medfører ingen økte kostnader og har derfor ingen økonomiske konsekvenser for fylkeskommunens budsjett.

Konklusjon

De foreslåtte endringene i tilskuddsforvaltningen innebærer en revisjon av «Tilskudd til kulturtiltak», etablering av egen tilskuddsordning for festivaler, og at «Tilskudd til amatørteater» inngår som en del av forvaltningen av Regionalt Kulturfond – Kultursamarbeid.

Fylkeskommunedirektøren vurderer at de foreslåtte endringene samlet sett vil bidra til en mer målrettet, rettferdig og brukervennlig forvaltning av kulturmidlene i Agder. Endringene legger til rette for et tydeligere skille mellom det profesjonelle og det frivillige kulturfeltet, som igjen gir mer tilpassede prosesser og bedre ressursutnyttelse. I tillegg styrkes kvaliteten og tilgjengeligheten i tilskuddsordningene, og fylkeskommunen får et bedre grunnlag for helhetlig prioritering, styring og evaluering.

Kristiansand, 05.09.2025

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør